

Bypass fra lyske til knæ/underben

Til patienter og pårørende

Insitu Bypass operation

Du er tilbudt en bypass-operation fra lysken til knæ/underben, hvor en af dine egne returårer (vener) anvendes som bypass. Ved operationen ledes blodet udenom forkalkningerne til en åben pulsåre længere nede på benet, for at genoprette blodforsyningen til benet. Operationen kaldes derfor en omkørsels- eller bypass operation.

Hvem skal have foretaget operation på benets pulsårer?

Denne operation foretages hos patienter med dårlig blodforsyning til benet på grund af svær åreforkalkning eller udposninger (aneurismer) på pulsårerne.

Dagen før operationen

Du vil blive indlagt på afdelingen dagen før operationen, hvor du bl.a. vil få skrevet journal, taget blodprøver og hjertekardiogram.

Narkoselægen vil tale med dig om bedøvelsen.

Sygeplejersken og den karkirurgiske læge vil informere yderligere om operationen og besvare evt. spørgsmål.

Plejepersonalet vil fjerne hårene fra operationsområdet.

Om aftenen får du en indsprøjtning med medicin, der skal forebygge dannelsen af blodpropper.

På operationsdagen

Du skal have et brusebad. Plejepersonalet vil hjælpe, hvis du har brug for det.

Du må spise indtil 6 timer før og drikke indtil 2 timer før operationen.

Du skal være røgfri 6 timer før operationen.

Hvordan foregår operationen?

Operationen foregår oftest ved rygbedøvelse af underkroppen og benene, men kan også foregå i fuld bedøvelse. Ved rygbedøvelse placeres et tyndt kateter i ryggen. Gennem dette gives smertestillende medicin under operationen og dagene efter.

Der anlægges også et kateter i blæren. Begge katetre fjernes indenfor få dage efter operationen.

Ved operationen lægges et snit i lysken og ned til lår eller læg. Der laves bypass (omkørsel) fra pulsåren i lysken til pulsåren ved knæet eller læggen, hvor din returåre (vene) anvendes. Denne åre kan undværes, da der er mange vener på benet.

Bypass fra lyske til knæ/underben

Hvis det under operationen viser sig, at venen er uanvendelig, kan der være mulighed for at anvende en kunstig pulsåre.

Det er ikke altid muligt, derfor må man i sjældne tilfælde afstå fra at udføre den planlagte operation.

Efter operationen

Efter operationen overvåges du på opvågningsafdelingen i nogle timer, hvorefter du kommer tilbage i sengeafdelingen.

At være nyopereret

Træthed

Det er meget normalt, at du er træt efter operationen. Trætheden aftager gradvis.

Ernæring/væske

Din appetit kan være nedsat efter operationen, men det er særdeles vigtigt for både sårheling, træthed og kredsløb at spise en protein- og energirig kost. Det er vigtigt, at du drikker 2-3 liter væske dagligt for at få 'skyllet' kroppen godt igennem samt for at modvirke forstoppelse.

Mobilisering/aktivitet

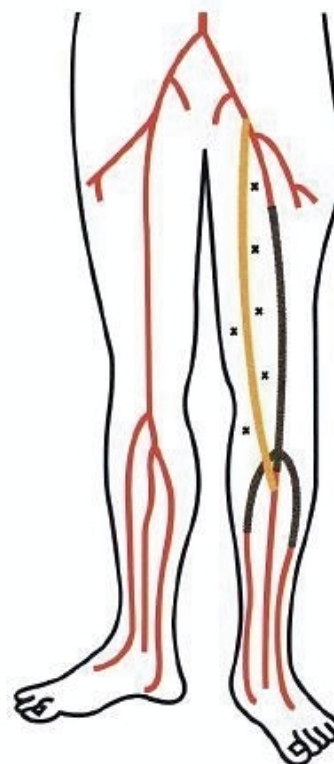
For at du kan undgå komplikationer og hurtigere komme til kræfter, er det vigtigt, at du allerede samme dag eller dagen efter operationen kommer op at gå. Det er meget vigtigt, at du er oppe så meget som muligt.

Vejrtrækningen

Du vil de første dage efter operationen få ilt via et kateter i næsen. Sørg desuden for at hoste slim op og trække vejret godt igennem, plejepersonalet vil evt. vejlede dig i dette.

Hævelse/nedsat følelse af benet

Dine ben kan hæve efter operationen, derfor er det vigtigt at sidde med benene oppe på en fodskammel samt gå ture rundt i afdelingen. Følesansen i huden kan være forandret pga. nervepåvirkning som følge af operationen. Følelsen vil for det meste komme igen af sig selv efter nogle måneder.

Bypass fra lyske til knæ/underben

Smerter

Efter operationen er det normalt at have smerter i operationssåret. Styrken af smerter er meget individuel. For at du kan bevæge dig omkring, er smertestillende medicin en vigtig del af behandlingen. Får du uacceptable smerter, kan du få ekstra smertestillende medicin.

Mave-tarmfunktion

Efter operationen er der risiko for obstipation (forstoppelse). For at forebygge dette er det vigtigt, du kommer op at gå, samt spiser og drikker. Desuden tilbydes du afføringsmiddel.

Bekymringer

Mange er bekymrede for operationens forløb og resultat. De anbefalede livsstils ændringer kan også være grund til spekulationer. Vær ærlig overfor personalet og få talt om det. De kan lytte til dine tanker/overvejelser og vejlede dig i, hvordan du kan komme videre.

Rygning

Det er ikke muligt at ryge under indlæggelsen. Har du rygetrang under indlæggelsen, vil du få tilbudt nikotinplaster og lignende.

Hvilke komplikationer kan der opstå?

For 10% lykkes operationen ikke. For enkelte kan der være en risiko for forværring, hvilket i værste fald kan føre til amputation.

Risikoen for alvorlige komplikationer er ca. 10%. Det er især hjerte- og lungekomplikationer. Desuden er der risiko for infektioner og sivning af lymfevæske fra operationssår. Risikoen for dødsfald er 5%, og er afhængig af helbredsforhold.

Andre komplikationer

- Problemer med heling af operationssåret
- Hævelse af benet
- Nedsat følesans på lårets inderside/brændende fornemmelse i huden
- Blødning

Den udførte omkørsel kan lukke. F.eks. på grund af dårligere afløbsforhold for blodet end forventet. I nogle tilfælde kan den renses op, men det kan ikke altid lade sig gøre.

Hvad kan jeg selv gøre for at undgå komplikationer?

Så snart du har accepteret tilbuddet om operation, bør du bruge forberedelsestiden til at:

- Stoppe med at ryge.
- Nedsætte et evt. stort alkoholforbrug.
- Det er vigtigt at styrke kredsløbet og fysikken før og efter operationen. Gå ture dagligt.
- Du skal spise en sund varieret kost. Har du haft et utilsigtet vægttab, skal du spise en protein- og energirig kost.

Indlæggelsen varer normalt 4-7 dage, ved en ukompliceret operation.

Du er klar til at blive udskrevet, når:

- Operationssåret ikke længere væsker
- Smerterne er acceptable
- Du spiser og drikker tilstrækkeligt

Bypass fra lyske til knæ/underben

Tarmfunktionen er normal- Du er oppegående uden nyttilkomne hjælpemidler

Hvad kan jeg forvente af operationen?

Ved operationen bliver blodtilførslen til benet forbedret, så smerterne forsvinder, sår heler og evt. koldbrand ikke breder sig. Det er normalt at føle sig træt i perioden efter udskrivelsen, men trætheden aftager gradvist. Det går hurtigst, hvis du er så aktiv som mulig.

Aktiviteter efter udskrivelse

Efter operationen er det vigtigt at opretholde god blodforsyning til benene, samt styrke kredsløbet. Gå en tur dagligt, gerne udendørs, hvis det er muligt. Minimum 30 min om dagen.

Daglige gøremål og let motion må genoptages umiddelbart. Hård sport, løft over 10 kg samt fysisk krævende arbejde må genoptages i det omfang, det ikke medfører smerter.

Du må føre bil, når du ikke får medicin mærket med advarselstrekant. Der er ellers ingen faste regler for, hvornår du må føre bil, men du skal have fuld kontrol over dine ben og føle dig i stand til det.

Hvornår skal jeg have fjernet sting / clips?

Sting eller clips fjernes hos din egen læge 10-20 dage efter operationen. Du vil blive informeret herom af lægen/plejepersonalet.

Hvornår skal jeg til kontrol?

Efter operationen vil du blive tilbudt kontrol evt. med ultralydsscanning af den vene, der er brugt til bypassen. Den første kontrol er ca. 6 uger efter operationen. Kontrollen foregår ved en sygeplejerske eller læge i karkirurgisk ambulatorium i Kolding, Aabenraa eller Esbjerg, afhængig af din bopæl.

Hvad skal jeg være opmærksom på?

Du skal være opmærksom på ændringer af operationsområdet, dvs. rødme, varme, hævelse, smerter eller sivning fra operationssåret. Desuden skal du være opmærksom på, hvis foden bliver kold, bleg og følelsesløs. Oplever du disse symptomer, skal du straks kontakte din egen læge eller vagtlægen.

Kontakt

Hvis du har spørgsmål til aktuelle indlæggelse, eller der opstår komplikationer indenfor 24 timer efter udskrivelsen, kan du kontakte Karkirurgisk Afdeling på tlf. nr. 76362383. Derefter skal du kontakte din egen læge eller vagtlægen.

Karkirurgi, Kolding Sygehus
Sygehusvej 24
6000 Kolding
Sekretariat tlf.: 7636 2487 (hverdage 08.00 - 15.00)
Karkirurgiske senge tlf.: 7636 2383
Mail: karkirurgiskkolding@rsyd.dk